

NÅR SKYEN BLIR GEOPOLITIKK: KONTROLL PÅ DATA, KONTROLL PÅ FREMTIDEN

TIRSDAG 02. JUNI
KULTURHUSET I BERGEN

DIGITAL HANDLEFRIHET

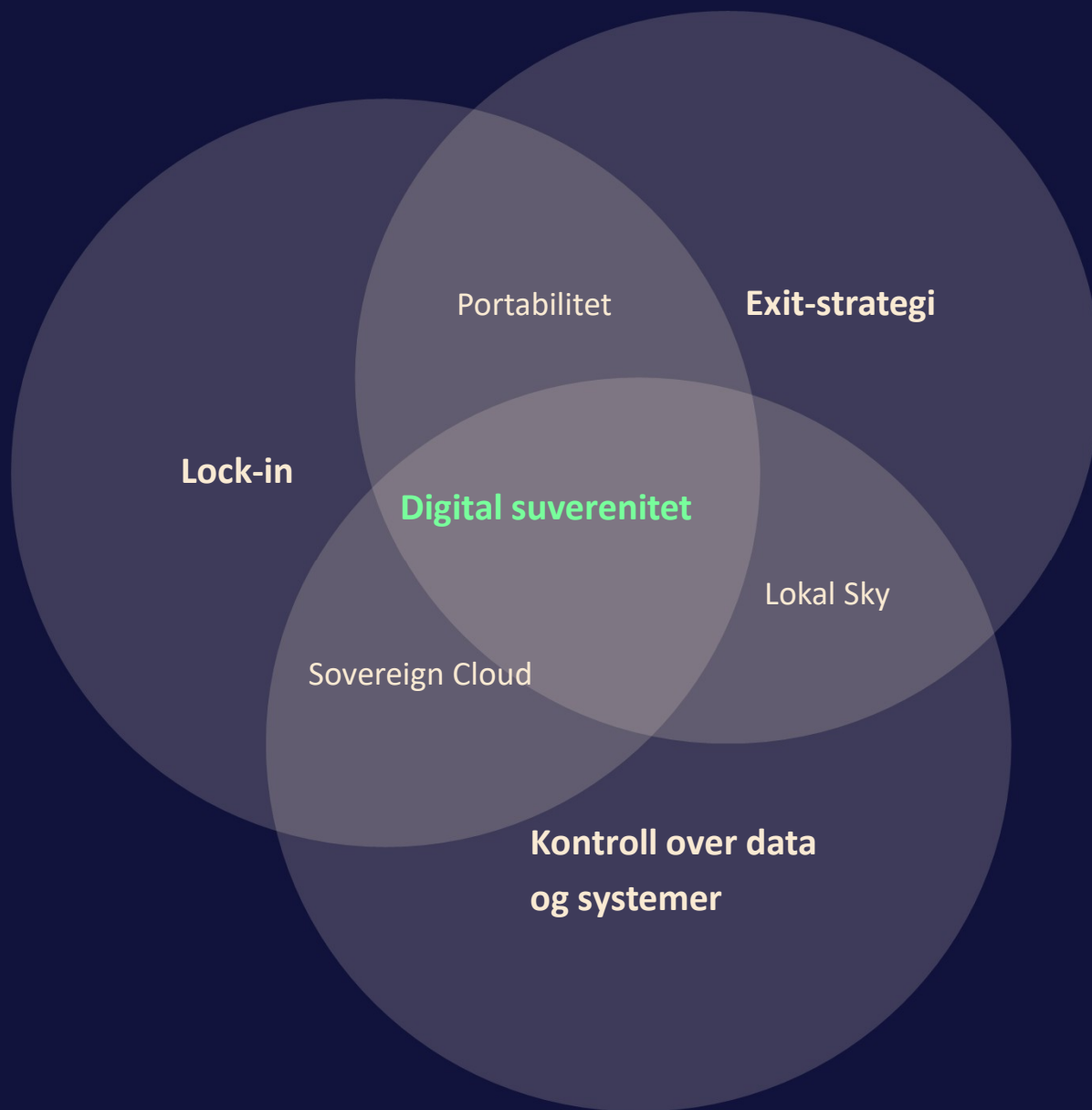
Juni 2026

Joachim Holler Deisz - Bouvet

bouvet

FRA LEVERANDØR TIL MAKTSPILLER

Data Sovereignty

- Jurisdiction where data is stored and processed.
- Risk: Legal unauthorized access

Operational Sovereignty

- Jurisdiction from which the service is administered.
- Risk: Legal unauthorized access

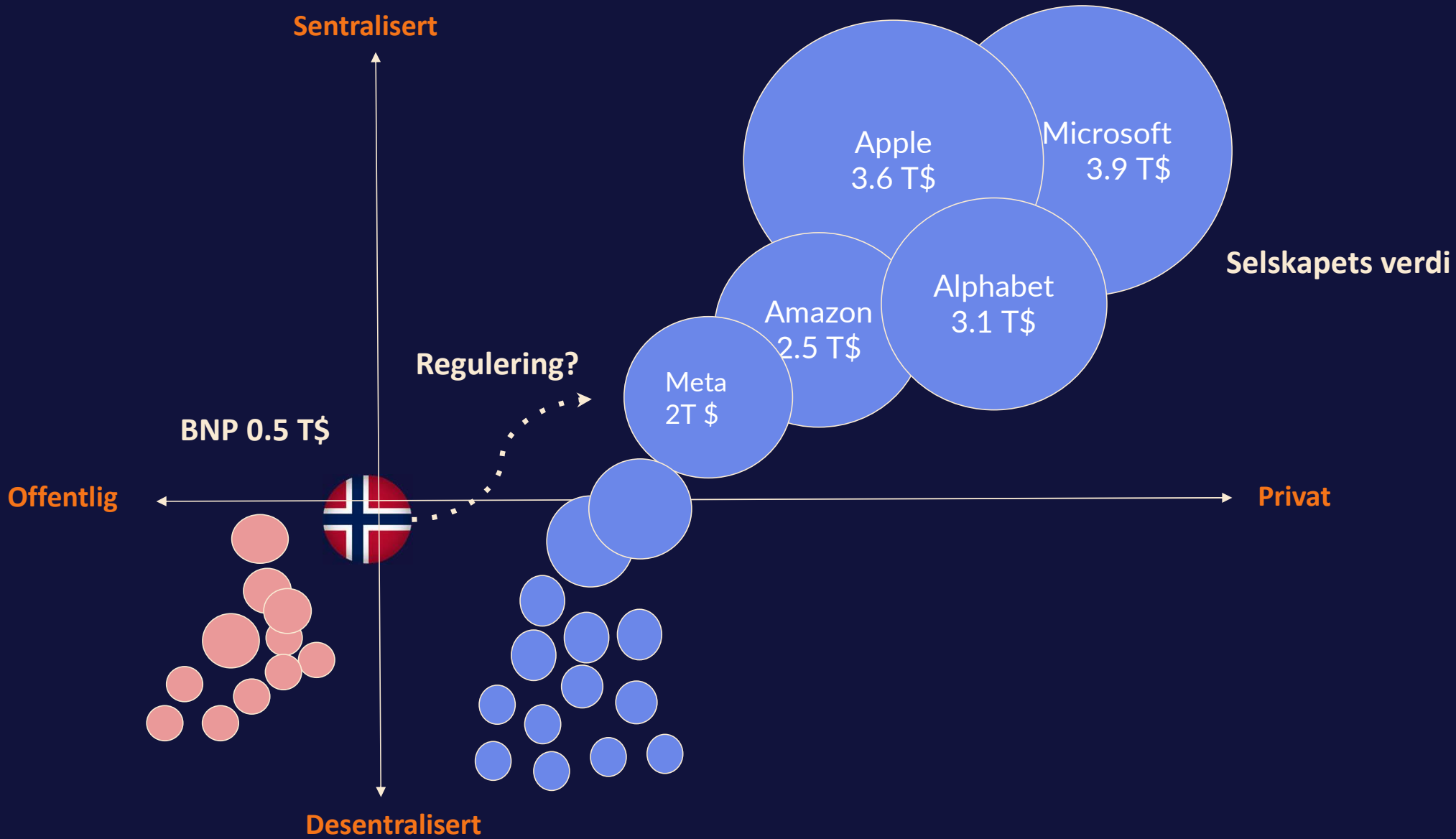
Technology Sovereignty

- Jurisdiction controlling technology licensing.
- Risk: Legal denial of access

Infrastructure Sovereignty

- Jurisdiction owning the physical service infrastructure.
- Risk: Legal denial of access

Data Sovereignty

- Jurisdiction where data is stored and processed.
- Risk: Legal unauthorized access

Operational Sovereignty

- Jurisdiction from which the service is administered.
- Risk: Legal unauthorized access

Technology Sovereignty

- Jurisdiction controlling technology licensing.
- Risk: Legal denial of access

Infrastructure Sovereignty

- Jurisdiction owning the physical service infrastructure.
- Risk: Legal denial of access

Microsoft Cloud for Sovereignty

Expertise

Microsoft's and local partner technical expertise to bring codified architectures, training, and local support

Governance & Transparency

Programs and compliance commitments with local laws and operating principles

Sovereign Controls

Orchestration and management of security policies designed to protect data access at rest, in-transit, and in-use

Data Residency

60+ Azure regions provide local Data Residency, the resiliency and security of a hyperscale cloud

Introducing the new AWS European Sovereign Cloud governance structure

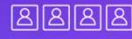
Built, operated, controlled, and secured in Europe

Security Leader

Managing Director

Advisory Board

AWS European Sovereign Cloud parent company

Infrastructure Subsidiary

Research & Development Subsidiary

Trust Certificate Subsidiary

EU Sovereign Cloud...

with Google inside

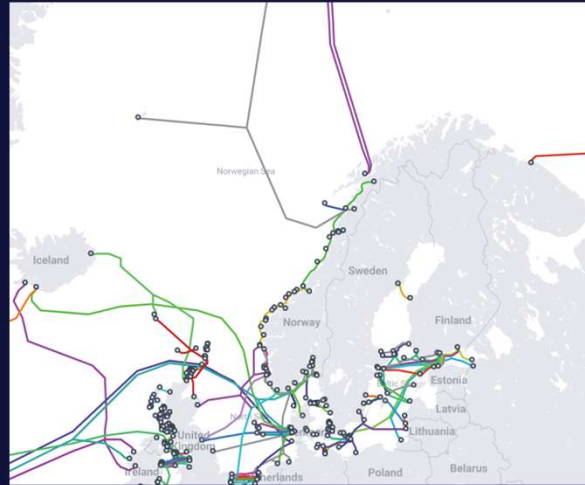
VARIG RISIKO

- Lock-in
  - Overprising
  - Dåligere vilkår
  - “Enshitification”
- Redusert gjennomskiktighet
- Redusert kompetanse
- Liten påvirkningskraft
- Skalerte sårbarheter

Risiko 2026

Dagens valg – morgendagens risiko

Nasjonal trusselvurdering

2026

Digital products and services are getting worse – but the trend can be reversed

27. februar, 2026

Digital products and services keep getting worse. A new report from the Norwegian Consumer Council (Forbrukerrådet) shows how this phenomenon

Forbes

DAILY COVER

Microsoft Gave FBI Keys To Unlock Encrypted Data, Exposing Major Privacy Flaw

The tech giant said it receives around 20 requests for BitLocker keys a year and will provide them to governments in response to valid court orders. But companies like Apple and Meta set up their systems so such a privacy violation isn't possible.

Datatilsynet: legg plan for sky-exit fra USA!

Publisert 25. mars 2025

Datatilsynet anbefaler at norske virksomheter lager en exitstrategi fra USAske skytjenester. Anbefalingen kommer etter at Trump-administrasjonen har gjort tiltak som kan tyde på at personvernet kan bli svekket.

EU har godtatt at europeiske personopplysninger lagres på skytjenester i USA gjennom det de kaller en *adekvansbeslutning*. Det betyr at EU godtar sending av personopplysninger til tredjeland dersom beskyttelsen i dette landet er god nok. Det kan komme i spill i USA framover.

Datasenter. Foto: Sergei Starostin, Pexels, Fri bruk*

VERDEN | Europeisk personvern

Vil den amerikanske nettskyen snart bli ulovlig i EU?

digino

Ledige stillinger Nyhetsbrev Nyhetsstudio Tips oss Abonner

OPERATIVSYSTEMER OG PROGRAMVARE

Dropper Microsoft: – Like viktig som å bli uavhengig av russisk gass

I Schleswig-Holstein skal 30.000 politibetjenter og administrative medarbeidere snart begynne å bruke Linux i stedet for Windows – en omstilling som er like viktig som å bli uavhengig av russisk gass, sier digitaliseringsminister Schrödter til Version2.

Risikobalanse

Lock in
Privacy
Kostnader
Tjenestenekt
Uselvstendig
Kompetansegap

Fart
Enkelhet
Teknologisk front
Integrasjoner
Brukervennlighet

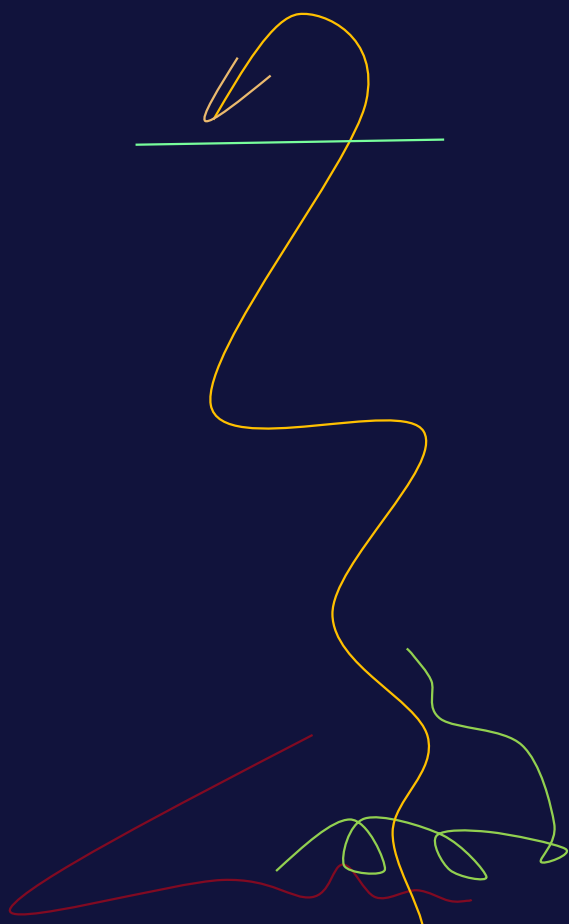
Minimal Viable Sovereignty

Minimal Viable Sovereignty (MVS) er den grunnleggende kapasiteten en organisasjon, bransje eller nasjon trenger for å beholde beslutningsmyndighet, unngå irreversible avhengigheter, og sikre operasjonell kontinuitet ved geopolitiske hendelser eller forstyrrelser i forsyningskjedene. Konseptet handler om å bevare handlingsrom og valgmuligheter, snarere enn å strebe etter fullstendig selvforsyning, som ofte er upraktisk eller urealistisk.

Hvem må involveres?

Forankring i organisasjonen

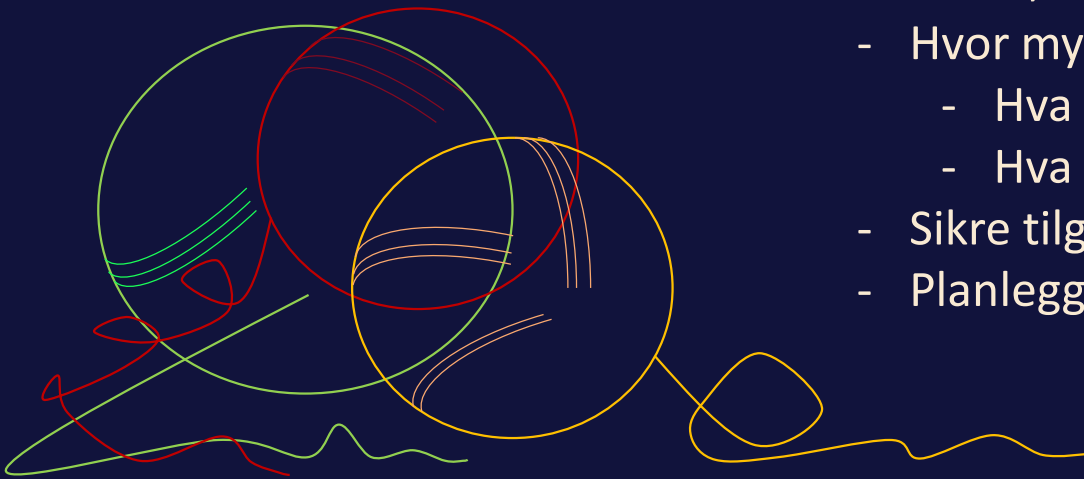
- **Lederansvar**
- Tverrfaglig utfordring
- Kompetanse
  - Teknisk støtte
  - Praktisk støtte
  - Juridisk støtte
  - Endringsledelse

Hva må du vite?

Kartlegging og planlegging

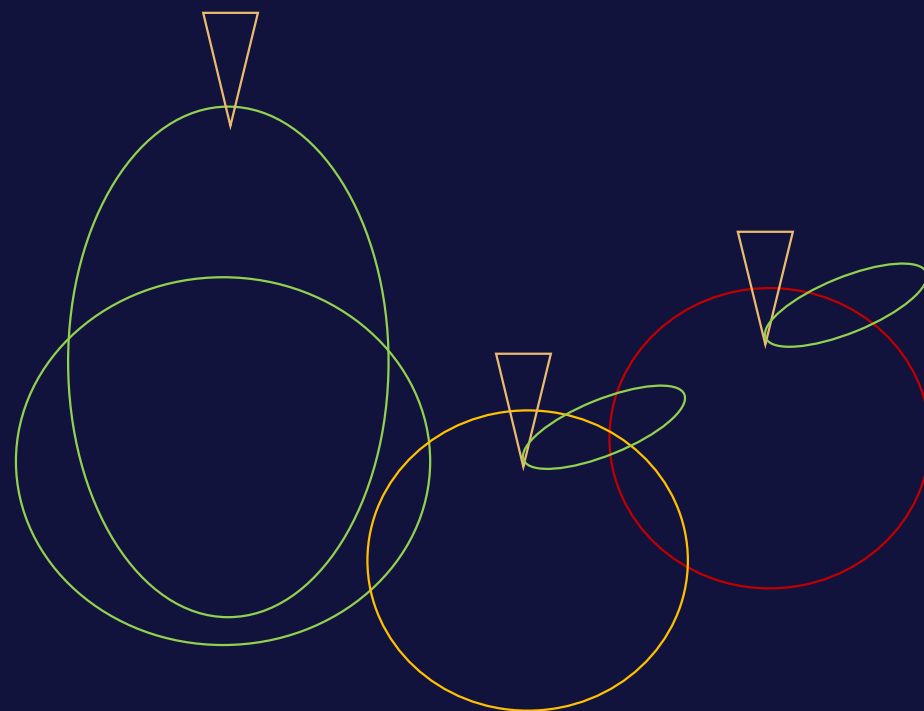
- Finn Minimal Viable Sovereignty
  - Systemer
  - Data
  - Nøkkelkompetanse
- Hvor mye tid har vi?
  - Hva må endres nå?
  - Hva kan vi vente med?
- Sikre tilgjengelighet hos leverandører
- Planlegge og øve på endring

Hva bør du begynne med?

Ikke gjør situasjonen verre

- Åpne standarder
- Dataportabilitet
- Systemportabilitet
- Exit-klausul i kontrakter
- Bygg kompetanse
- Tilpass virksomhetsstyringen

Din makt ligger i
å kunne velge

NÅR SKYEN BLIR GEOPOLITIKK: KONTROLL PÅ DATA, KONTROLL PÅ FREMTIDEN

TIRSDAG 02. JUNI
KULTURHUSET I BERGEN

Telenor Sovereign Cloud

Intromøte nasjonal sky

Telenor Sovereign Cloud

Når skyen blir geopolitikk: Kontroll på data,
kontroll på fremtiden

Agenda

Definisjon av suverenitet

Hvorfor gjør Telenor dette

Hvordan – hva er tjenesten

Noen use-caser

Evne til å levere

TALE

Evne til å levere

SMS

Grunnleggende nasjonale funksjoner som Telenor Norge har ansvar for

Evne til å levere
grunnleggende

INTERNETT

Evne til å levere
**BEFOLKNINGS-
VARSLING**

Hva er suverenitet?

Friheten til å ta beslutninger basert på egne interesser

og

tilgang til ressursene som trengs for å gjennomføre beslutningen

Konfidensialitet

Bare autoriserte har tilgang til informasjon

Integritet

Informasjon er korrekt, fullstendig og ikke uautorisert endret

Tilgjengelighet

*Informasjon og tjenester er tilgjengelig når de trengs
– gjennom hele krisespekteret og i region/lokalt*

Nivå 4 – Nasjonal suverenitet

	Data		Drift			Teknisk			Juridisk	
	Plassering	Kryptering	Plattform NOC/SOC	Personell	Driftsstøtte	Kontroll-plan	Tenancy	Tjeneste-kontinuitet	Eierskap	Jurisdiksjon
Level 5 (Highly classified)	Nasjonalt	Lokalt	Lokal leverandør, separat for hver kunde	Høy nasjonal sikkerhets-klarering	Separat kundeteam	Nasjonalt	Enkelt	Nasjonal leverandør	Nasjonalt	Nasjonal
Level 4 (Critical National Infra/GNF)	Nasjonalt	Lokalt	Nasjonal leverandør: delt eller separate for hver kunde	Sikkerhets-klarert nasjonalt	Delt team. Separat team ved behov	Nasjonalt	Delt Enkeltstående ved behov	Lokal leverandør-styring	Nasjonalt	Nasjonal
Level 3 (EU sovereign)	EU	Lokalt	HCP, delt	Sikkerhets-klarert EU	Delt team	EU	Delt	Hyperscaler styring	Hyperscaler EU	EU
Level 2 (Data residency)	Nasjonalt	Lokalt	HCP, delt	Sikkerhets-klarert (globalt)	Delt team	Globalt	Delt	Hyperscaler styring	Hyperscaler USA	USA
Level 1 (Public Cloud)	Globalt	Lokalt	HCP, delt	Globalt	Delt team	Globalt	Delt	Hyperscaler styring	Hyperscaler USA	USA

Hoveddifferensiering fra nivåene 1-3

Nivå 4 støtter: Grunnleggende Nasjonale Funksjoner (GNF), Ugradert skjermingsverdig, Begrenset og Konfidensielt

For å muliggjøre digital forretningstransformasjon er skytjenester en vesentlig komponent, som til dels er truet av et ustabilt geopolitisk landskap

Mulighet

Bedrifter må være skybaserte for å muliggjøre digital transformasjon

Skalerbarhet og fleksibilitet

Innovasjon og tjenester

Sikkerhet og drift

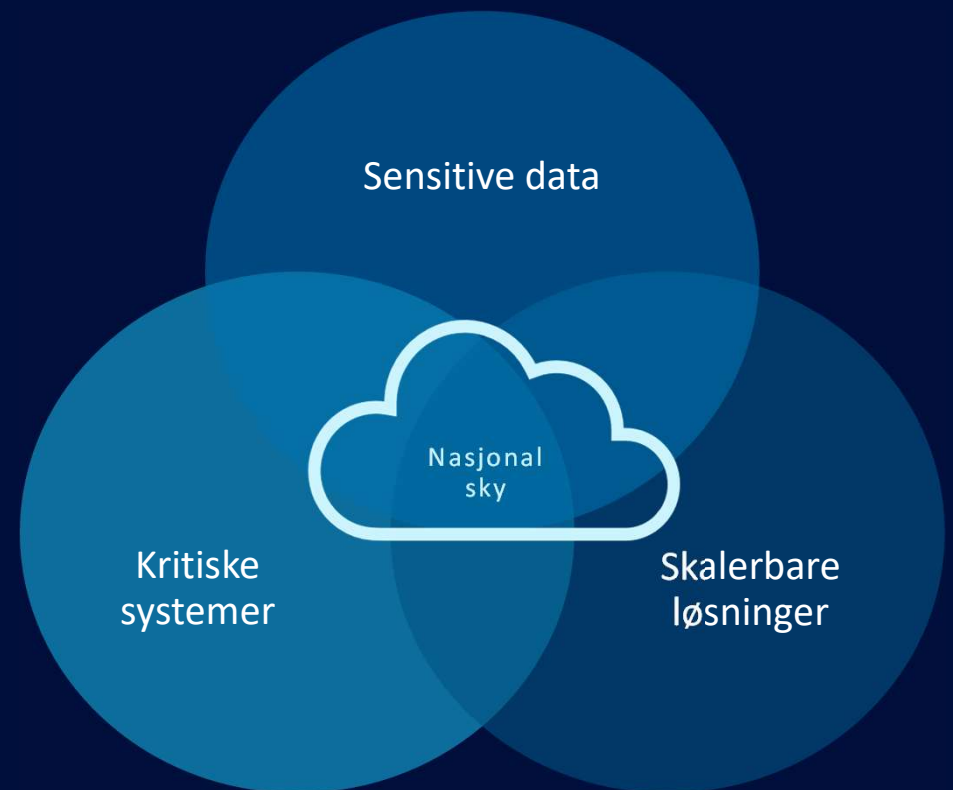
Utfordring

Skyen blir i økende grad utsatt for juridiske og politiske trusler

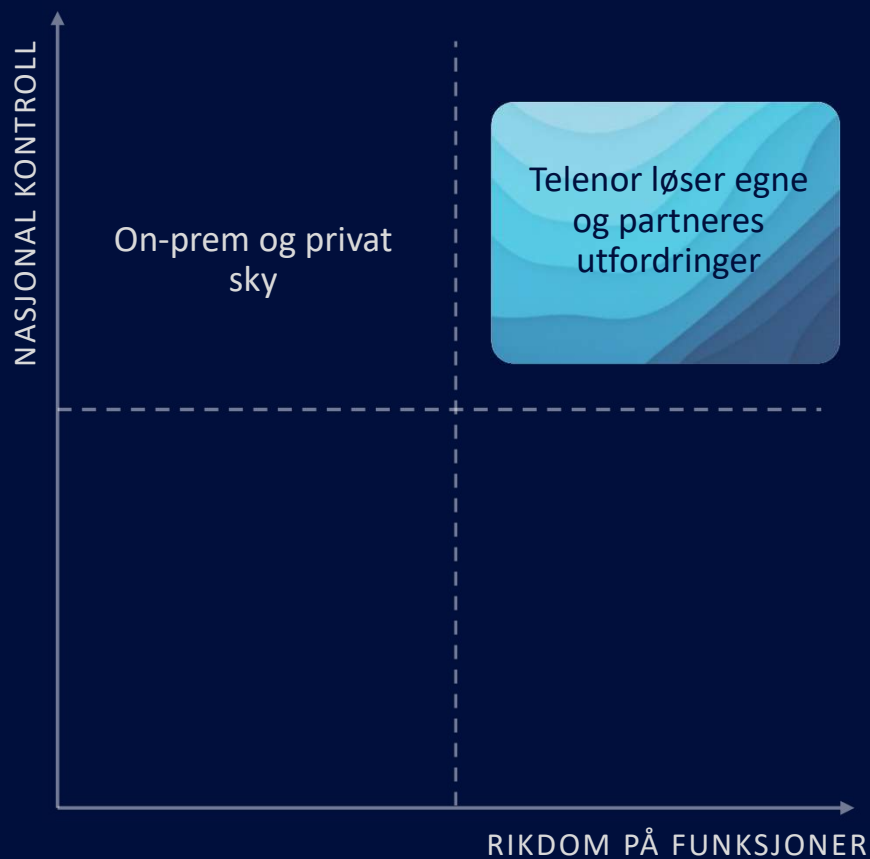
FISA s. 702 / Cloud Act /

Scandinavia som en "øy"

Uklar/skiftende allianser

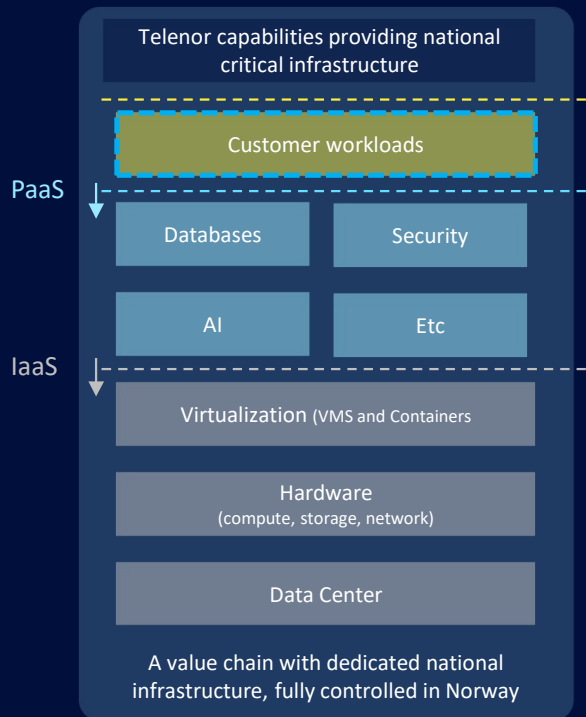

Telenor starter med en skyløsning for regulert data

Vi er både nasjonalt suverene og cloud native

PLATFORM CAPABILITIES

SOVEREIGN CLOUD

Eid og drevet i Norge

Telenors løsning vil være juridisk og operasjonelt suveren, eid av et norsk selskap

Dedikert nasjonal infrastruktur

Datasenterinfrastruktur vil bli driftet i Norge av sikkerhetsklart personale

Fullt i samsvar med forskrifter

Løsningen vil være fullt ut i samsvar med norske forskrifter for kritisk nasjonal infrastruktur (GNF)

Samarbeid med ledende hyperscaler

Det vil gi tilgang til moderne skyfunksjonalitet med data administrert i et nasjonalt suverent miljø

Hva betyr dette for samfunnskritiske sektorer?

Konfidensialitet

Bare autoriserte har tilgang til informasjon

Integritet

Informasjon er korrekt, fullstendig og ikke uautorisert endret

Tilgjengelighet

Informasjon og tjenester er tilgjengelig når de trengs

Helse

Uberettigede får ikke tilgang til helseinformasjon

Behandlingen blir utført riktig

Behandlingen stoppes ikke av cyberangrep eller fysisk angrep

Energi

Kun autoriserte aktører har tilgang til informasjon om energiforsyningen

Data samlet og lagret er riktig og gir rett grunnlag for styring og optimalisering

Produksjonen er alltid optimalt med rik tilgang til data og applikasjoner

Kommune

Tjenestene gjennomføres uten informasjonslekkasje

Data om kommunens innbyggere, adresser og helse er sanne

Vannforsyning, helsetjenester mm fungerer igjennom hele krisespekteret

Use-case Havbruk / DNV – optimalisering og compliance

Tjensten

- Strukturert, kontinuerlig oppdatert Digital Compliance Foundation som støtter både daglig drift og regulatorisk sikring.
- redusere risiko, forbedre sporbarhet, og opprettholde kontroll etter hvert som regelverk og driftsforhold utvikler seg.
- Innsiktsbase for optimalisering av drift – digital tvilling av hele driften

Fordelen med nasjonal suveren sky

- All data er lagret nasjonalt suverent og sikkert
- Automatisk oppdatering og sentralisert drift
- Kontinuerlig oppdatering og forbedring

CASE STUDY

Smarter compliance for Aquaculture

DNV enables aquaculture operators to move from fragmented, manual compliance practices to a structured, continuously updated digital compliance foundation that supports both day-to-day operations and regulatory assurance.

By translating regulatory requirements and technical user manuals into clear, actionable, and automatically documented tasks, DNV helps fish farmers reduce risk, improve traceability, and maintain control as regulations and operational conditions evolve.

Our trusted expertise supports value creation across the aquaculture operations and compliance value chain:

- Digitalization of regulatory requirements and technical standards (NYTEK23)
- Structured compliance and risk management embedded in daily operations
- Automated documentation and audit-ready traceability
- Consistent task execution across roles, sites, and shifts
- Scalable platform designed for future regulatory and operational expansion

DNV works with aquaculture operators and industry partners to deliver production-ready digital compliance solutions that reduce uncertainty, lower operational risk, and support more predictable, secure, and efficient operations across the full production lifecycle.

DNV © 07 AUGUST 2025

Hele Norges sikkerhetsnett

telenor

NÅR SKYEN BLIR GEOPOLITIKK: KONTROLL PÅ DATA, KONTROLL PÅ FREMTIDEN

TIRSDAG 02. JUNI
KULTURHUSET I BERGEN

